

- Soroka, O. V. (2015). Sutnist', naslidky' ta profilakty'ka mobbingu u trudovy'x kolekty'vax [Elektronny'j resurs]. / O. V. Soroka // Modern directions of theoretical and applied researches–2015. – Rezhy'm dostupu: <http://www.sworld.com.ua/konfer30/1051.pdf>.
- Fillipova, I. Yu., Matvijchuk, O. S. (2006). Mobing yak psy'xologo–pedagogichna problema // Prakty'chna psy'xologiya ta social'na robota. 2, 74–75.

Стаття надійшла до редакції 3.03.2016

УДК 338.48:631.145

Грабовенська С. П., аспірант ©

Львівський національний університет імені Івана Франка

АГРАРНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНСЬКО–ПОЛЬСЬКИХ ЄВРОРЕГІОНАХ

У статті проаналізований туристичний потенціал території Карпатського регіону та запропоновано шляхи удосконалення розвитку аграрного туризму в західному регіоні, а саме: сприяти розвитку туристичних послуг у сільській та гірській місцевостях, стимулювати проведення навчальних програм у сфері зеленого туризму, заохочувати місцеві органи влади та приватних інвесторів до розвитку сучасної туристичної та рекреаційної бази, створити регіональну систему розповсюдження туристичної інформації та систему бронювання через Інтернет, а також обласну мережу туристичних інформаційних центрів, як це, зокрема, вже чимало років роблять у сусідньому Підкарпатському воєводстві.

Ключові слова: «зелений» туризм, туристичний продукт, єврорегіон, аграрний туризм, туристичний ринок

УДК 338.48:631.145

Грабовенская С. П.

Львовский национальный университет имени Ивана Франка

АГРАРНИЙ ТУРИЗМ УКРАЇНСЬКО–ПОЛЬСЬКИХ ЄВРОРЕГІОНІВ

В статті проаналізовано туристичний потенціал території Карпатського регіону та проаналізовано шляхи удосконалення розвитку аграрного туризму в західному регіоні, а саме: сприяти розвитку туристичних послуг у сільській та гірській місцевостях, стимулювати проведення навчальних програм у сфері зеленого туризму, заохочувати місцеві органи влади та приватних інвесторів до розвитку сучасної туристичної та рекреаційної бази, створити регіональну систему розповсюдження туристичної інформації та систему бронювання через Інтернет, а також обласну мережу туристичних інформаційних центрів, як це, зокрема, вже чимало років роблять у сусідньому Підкарпатському воєводстві.

Ключевые слова: «зеленый» туризм, туристический продукт, еврорегион, аграрный туризм, туристический рынок

UDC 338.48:631.145

Grabovenska S. P.

Ivan Franko National University of Lviv

AGRICULTURAL TOURISM IN UKRAINIAN–POLISH EUROREGION

The article analyzes the tourism potential of the Carpathian region and the ways of improving the development of agricultural tourism in the western region, namely to promote the development of tourism in rural and mountain areas, encourage training programs in the field of eco-tourism, to encourage local governments and private investors to develop modern tourist and recreational facilities, a regional system of dissemination of tourist information

and booking via the Internet, as well as a regional network of tourist information centers as, in particular, has many years of doing in the nearby Podkarpackie province.

Key words: «green» tourism, tourism product, euroregions, agricultural tourism, tourism market

Вступ. В західному регіоні України підстави для розвитку підприємництва в аграрному туризмі обумовлюються певними чинниками. Серед них слід виділити особливості і своєрідність природи Карпат та Передкарпаття, прикордонне розміщення; наявність рекреаційних зон з оздоровчо–цілющими характеристиками; кліматичні умови; характер ландшафту місцевості; наявність залишків хутірської системи розселення в сільській місцевості; спеціалізація сільськогосподарського виробництва; наявність історико–архітектурних пам'яток та збереженість традиційних промислів в сільській місцевості.

Західний регіон України має всі умови для розвитку «зеленого» туризму на рівні світових стандартів. Зокрема Львівська область володіє унікальною природою, цілющими джерелами, багатою історико–архітектурною спадщиною, самобутнім побутом та «чистою» екологією. Туристів приваблює зручна система поселення, сучасне обладнання приватних пансіонатів, близькість до природи, співвідношення ціна/якість, гостинність та домашня атмосфера при організації відпочинку, а окрім того, чудові страви національної кухні.

Мета даної роботи полягає в дослідженні туристичного потенціалу території Карпатського регіону, динаміку розвитку аграрного туризму і пошук шляхів більш ефективного поширення ідеї сільського зеленого туризму серед потенційних туристів. Досягнення визначеної мети передбачає вирішення таких завдань:

1. нестача кваліфікованих кадрів та низький рівень їх інформаційно–методичного забезпечення, відсутність комплексного навчання господарів–власників садиб;
2. прогалини в системі податкового законодавства;
3. недостатня кількість спеціальних навчальних закладів для підготовки спеціалістів;
4. відсутність професійно розробленої маркетингової та рекламної стратегії, низька якість рекламних продуктів;
5. відсутність реального доступу до дешевих кредитних ресурсів, які можна спрямувати на покращення умов для прийому туристів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження проблем аграрного туризму, зробили такі відомі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: Л. Г. Агафонов, Б. І. Вихристенко, І. П. Гаврилишин, Б. І. Герасименко, Л. С. Гринів, В. Г. Гуляєв, М. І. Долішній, А. П. Дурович, В. К. Євдокименко, Т. Жабінська, Л. В. Забуранна, Г. В. Казачковська, В. Ф. Кифяк, Н. Й. Конішева, В. С. Кравців, Н. Н. Кузнецова, О. О. Любіцева, М. П. Мальська, В. К. Мамутов, Р. І. Михасюк, І. Л. Сазонець, В. В. Худо, В. І. Цибух, Ю. Н. Чоботар, І. М. Школа та ін.

Виклад основного матеріалу. Аналіз туристичного потенціалу території Карпатського регіону показав, що найсприятливіші умови для розвитку агро– та екотуристичних продуктів мають:

- на Львівщині — Малополіський, Розтоцько–Опільський, Передкарпатський та Бескидський субрегіони;

- на Івано–Франківщині — Осмолодсько–Болехівський, Ворохтинсько–Яремчанський, Верховинсько–Косівський, Рогатинсько–Галицький і Снятинсько–Коломийський субрегіони;

- на Закарпатті — Верховинсько–Свалявський, Полонинсько–Марамороський, Потиський долинний субрегіони.

Ці регіони характеризуються багатством природних та історико–культурних ресурсів і розвиненою мережею агроосель.

За особливостями рельєфу, ландшафтами й етнокультурними характеристиками на Львівщині виділяється чотири райони:

1. Малополіський (включає Червоноградський, Радеківський і Бродівський адміністративні райони).

2. Розтоцько–Опільський (охоплює Жовківський, Кам'яно–Бузький, Бузький, Яворівський, Городоцький, Пустомитівський, Золочівський, Перемишлянський адміністративні райони).

3. Передкарпатський (до його складу входять Самбірський, Дрогобицький, Стрийський, Миколаївський і Жидачівський адміністративні райони).

4. Бескидський (об'єднує Старосамбірський, Турківський і Сколівський адміністративні райони).

Малополіський туристичний район – найменше розвинутий порівняно з іншими туристичними районами Львівщини, проте має високий агротуристичний потенціал. Район характеризується тією ж туристичною спеціалізацією, що й Розточчя та Опілля, і пропонує головним чином екскурсійно–туристичний продукт.

Розтоцько–Опільський туристичний район охоплює центральну смугу Львівщини разом з м.Львів. Цей район спеціалізується на обслуговуванні рекреаційного потоку зі Львова, а також на історико–культурному, релігійному і сільському зеленому туризмі.

Найпринадніша форма дозвілля на Розточчі – активний відпочинок, пов'язаний із збиранням ягід та грибів. Серед агротуристів популярне й рибальство.

Переважно місцевих рекреантів обслуговують невеликі бальнеологічні курорти району Немирів і Шкло (сірководневі мінеральні води). Поряд з санаторіями розвивається сільська нічліжно–туристична база оздоровчого профілю.

Неабиякого розвитку набуває в Розтоцько–Опільському районі екстремальний туризм: стрибки з парашутом з висоти 1 км у Городку, військовий туризм.

Львівське Передкарпаття – найпопулярніший в Україні загалом і в Карпатському регіоні, зокрема, курортний район міжнародного значення. Його формують: Трускавець, Моршин та Східниця – бальнеологічні курорти з десятками санаторіїв і пансіонатів. Курортний турпродукт передбачає стаціонарне комплексне оздоровлення під наглядом кваліфікованого медперсоналу, спортивно–реабілітаційну медицину в гірсько–лісових ландшафтах Карпат, дієтичне харчування натуральними екологічно чистими продуктами.

Бескидський туристичний район – репрезентує низку висококонкурентних турпродуктів, що постійно користуються попитом як на національному, так і на міжнародному туристичних ринках. Основна спеціалізація Карпатського району – всі види (літні й зимові) гірського туризму.

Значним потенціалом туристичного розвитку (у тому числі транскордонного кінного, велосипедного і пішого) володіє львівська частина міжнародного польсько–словацько–українського біосферного резервату “Східні Карпати”

Стаціонарна рекреація розвивається у гірському бальнеологічному курорті Розлуч (пансіонати, а також понад десяток агроосель).

Інтенсивного розвитку у Бескидському районі набув сільський зелений туризм з самобутнім етнографічним бойківським колоритом. Серед переваг відпочинку в приватних агрооселях Карпат можна назвати можливість безперешкодного збирання лікарських трав, ягід і грибів у довколишніх лісах; рибальство, набуття навичок власноручного приготування карпатських страв з домашньої сировини; посилену фізичну працю й опанування сільськими ремеслами (навички сінокосіння, заготівлі дров, розкладання гірської ватри, теслярства тощо).

Стаціонарний відпочинок у Бескидському туристичному районі Львівщині урізноманітнюється насиченою туристично–екскурсійною програмою.

Отже, на туристичному ринку Карпатського регіону Львівська область репрезентована цілим спектром висококонкурентних турпродуктів усіх видів (літніх і зимових), активного гірського туризму й стаціонарної гірської рекреації та культурологічного, релігійно–паломницького, сентиментального, військово–екстремального туризму.

Суб'єкти туристичної діяльності Львівської області у 2014 році обслужили 93,6

тис. осіб, що на 3,1 % більше, ніж у 2013 році та на 21,3 % менше, ніж у 2008 році. Крім того, туристичні організації надали послуг для 140,7 тис. екскурсантів.[1]

За останні роки почастишали поїздки громадян України в сусідні країни. Кількість туристів порівняно з 2013 роком зросла на 16,7 %, а з 2008 роком – на 42,6 %. Проте зменшується кількість іноземних громадян, які відвідують Львівщину з метою «організованого туризму» (порівняно з 2013 роком – на чверть, з 2008 роком – у 2,8 рази). Їх частка у загальній кількості обслужених туристів в 2014 році склала лише 9 %, тоді як в 2008 році – 20 %.

Найбільш популярною метою туризму є дозвілля і відпочинок. З такою ціллю у 2014 році подорожувало 86,3 % від загальної кількості туристів.

Порівняно з 2013 роком збільшилась частка туристів, метою яких було лікування, їх частка за цей період зросла від 0,7 % до 4,9 %.

Серед іноземних туристів у 2014 році найбільш поширеними були короткотривалі поїздки (3–4 дні) громадян Польщі. [2]

Розвиток туризму сприяє активізації готельного бізнесу. За 2008 — 2015 роки за кількістю діючих підприємств готельного господарства Львівщина перемістилася з дев'ятого місця на друге, поступившись у 2014 році лише м.Києву. Кількість підприємств готельного бізнесу у 2014 році зросла проти 2008 року вдвічі. В області функціонують чотири чотиризіркових, дванадцять тризіркових, п'ять двозіркових готелів та один однозірковий мотель.

Позитивним моментом розвитку готельного господарства є неухильне зростання кількості приїзжих які зупинялися у готельних закладах області на 69,3 % у 2015 порівняно з 2008 роком. [3]

Останнім часом суттєву конкуренцію готельним закладам юридичних осіб створюють фізичні особи – підприємці та власники приватних будинків і квартир, кількість яких стрімко зростає.

Слід зазначити, що за видами і формами туристичного обслуговування, характером територіальної організації галузі та наявним потенціалом туристичної Львівщина займає провідну позицію не лише в Карпатському регіоні, а загалом й у рейтингу туристично найпопулярніших регіонів України та Центрально–Східної Європи.

Все більшого поширення у світі набуває сільський зелений туризм, зокрема на Львівщині.

В даний час найбільшою популярністю серед туристів користуються агротурпродукти Славського, Орявчика, Сколе; Турківського, Старосамбірського, Жовківського районів; Моршина, Східниці, Трускавця. Перспективними щодо розвитку агротуризму є Одесько, Золочів.

За даними моніторингу найбільша кількість агро– осель – 110 налічується у Сколівському районі, у Жовківському – 60, у Турківському – 50, 25 туристичних агрогосподарств у Старосамбірському районі. Загалом, за неофіційними даними, на Львівщині працює близько п'ятисот агроосель, з–поміж яких лише 10 % зареєстровані як приватні підприємці.

Найвищим рівнем обслуговування і облаштування характеризуються гірські курорти — сільські оселі Славського, Сколе, Розлуча, Коростяви. Прибуток таких підприємств коливається від 1000 грн до 18 тис.грн за рік, а вартість відпочинку — від 35 грн до 50 у.о. за добу взимку та від 50 грн до 25 у.о. влітку – у Сколівському районі та від 30 грн за добу — у Старосамбірському районі

Розвиток такого туризму не потребує великих затрат, що є очевидною перевагою для власників приватних осель. Це визначає невисоку вартість послуг.

Подальша розбудова інфраструктури відпочинку на селі дозволить подолати сільське безробіття. Крім цього, селяни зможуть збувати продукцію своїх підсобних господарств приватним готелям та закладам громадського харчування.

Додаткові кошти можна заробляти, організовуючи для туристів фольклорні дійства, відзначення традиційних народних свят, зустрічі з народними майстрами,

прогулянки на конях, традиційну кухню, екскурсії горами, продаж власноруч виготовлених сувенірів.

Найпопулярнішими агротуристичними продуктами у Львівській області є ті, що пов'язані з національною кухнею, проведенням сільських вечорниць з частуванням, зимовими розвагами з катанням на санях. На Львівщині, як і в інших областях Карпатського регіону, поширений збір меду і грибів та кваліфікований туризм (піші, кінні прогулянки).

Однак ринок послуг зеленого туризму в Україні характеризується суттєвими недоліками, які необхідно терміново вирішувати, якщо Україна планує подальшу євроінтеграцію.

В Україні не працює жодна стала група тренерів, яка б на постійній основі здійснювала профільне повне консультування, супровід та навчання зацікавлених осіб. Відповідно не створено жодного постійно діючого інформаційно–тренінгового центру, до якого міг би звернутися пересічний селянин і отримати всю необхідну інформацію.

Однією із суттєвих перепон на шляху більш ефективного поширення ідеї сільського зеленого туризму серед потенційних туристів є відсутність професійно розробленої маркетингової та рекламної стратегії; низька якість рекламних продуктів.

Варта наслідування промоційна система польських агротуристичних господарств. У країні щорічно видають десятки тисяч каталогів і рекламних буклетів із агротуристичними послугами.

Сьогодні у Польщі здійснюється підготовка кваліфікованих кадрів туристського менеджменту і маркетингу, організація навчальних курсів представників українських турфірм, а також організація ефективної реклами рекреаційних об'єктів і ресурсів у Польщі та в Україні.

Функціонує відділення післядипломної освіти в галузі транскордонного туризму за зразком того, що існує у Вищій школі урядування та адміністрації в Замосці, успішно йде підготовка спеціалістів–бакалаврів і магістрів з туристики у Вищій школі Інформатики і Управління в Жешуві. Рівно ж у Львові почав успішно функціонувати Львівський державний інститут економіки і туризму. Розпочато підготовку спеціалістів в галузі туризму у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Крім цього, у Польщі з допомогою гранту від ЄС організована післядипломна підготовка організаторів транскордонного туризму вищої кваліфікації у Замосці. Аналогічну школу доцільно відкрити у Жовкві, яка б незабаром стала одним з головних центрів транскордонного туризму, адже, крім наявності видатних пам'яток української та польської історії й культури, через Жовкву проходить історичний Королівський тракт і трансєвропейський комунікаційний коридор *Via Intermare* (Гданськ – Одеса). Можливо доцільніше було б створити спільну польсько–українську школу післядипломної освіти в галузі транскордонного туризму з відділеннями у Замосці і Жовкві, які б працювали за єдиною програмою і під одним адміністративним та навчально–методичним керівництвом [4].

Розвиток масового туризму у світі зумовив відповідний розвиток індустрії туризму і суміжних галузей економіки, науки і культури, системи освіти. В сучасних умовах її характеризує сукупність різних суб'єктів туристичної діяльності – готелі, туристичні комплекси, кемпінги, мотелі, пансіонати, підприємства харчування, транспорту, заклади культури, спорту. Правда, на сьогодні в Україні ринок споживачів туристичних послуг становить лише третину потенційного ринку. А це означає наявність значних перспектив для його розвитку. Ці перспективи є ще привабливішими з огляду на наявність усіх об'єктивних передумов для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму, серед яких: вигідні географічне розташування та рельєф, сприятливий клімат, багатство природного, історико–культурного та туристично–рекреаційного потенціалів.

Крім об'єктивних мають суттєвий вплив також і суб'єктивні чинники. Відомо, що одним із найбільш поширених мотивів придбання туру є бажання відпочити від буденності, зняти стрес, втому шляхом зміни оточення, а також отримати нові враження

від подорожі. Тому, пропонуючи споживачеві туристичний продукт, оператори мусять враховувати всі допоміжні види послуг, які підвищують його конкурентоспроможність на ринку. До таких видів діяльності, які врешті-решт є невід'ємною складовою туристичного продукту, належать надання страхових послуг, а також відвідання підприємств сфери дозвілля та культури.

Чим ширший спектр пропозицій підприємств–суміжників (заклади грального бізнесу, пляжі, аквапарки, музеї, театри, концертні зали тощо), тим більше можливостей для задоволення потреб споживача, а, отже, – для формування їхньої прихильності до турфірми, місцевості, країни відпочинку.

У сусідніх із Львівщиною польських воєводствах, зокрема, Підкарпатському (єврорегіон «Буг»), ці та інші пропозиції туристичних фірм вже функціонують. У Львівській області є всі можливості одержати максимальну вигоду від туризму. Адже Львівщина – регіон з багатою культурною спадщиною і мальовничою природою. Завдяки великій кількості культурних й архітектурних пам'яток і беззаперечній красі міста Львів внесено до списку Світової спадщини ЮНЕСКО. На території області також є низка визначних пам'яток архітектури. Однак для того, щоб повною мірою використати цей потенціал, необхідно поліпшити транспортний доступ, підвищити міжнародний імідж міста та його про–моції в міжнародних світових мережах.

Висновок. Унікальними є можливості використання екосистеми Карпат та джерел мінеральних вод. Розвиток туризму за межами Львова, у невеликих населених пунктах і сільській місцевості є шансом для розвитку територій, де сільське господарство не дає достатніх прибутків для місцевого населення. Агротуризм може стати додатковим джерелом заробітку. Розвиток туристичної інфраструктури (наметових таборів, недорогих готелів і пансіонатів) може збільшити приплив українських і іноземних туристів до регіону. Це збагатить його економіку, підвищить доходи населення.

Необхідно підтримати зусилля приватних підприємців, які вирішують інвестувати туристичний сектор, поліпшити екологічну ситуацію та зберегти цінну екосистему регіону. Регіон пропонує широкі можливості відпочинку протягом вихідних днів та на більш тривалій час, різноманітні міжсезонні туристичні заходи, включаючи лікувально–профілактичні послуги курортів мінеральними водами. Впроваджуються перші проекти в галузі сільського та зеленого туризму. Туристична та рекреаційна база є відносно слабо розвинутою і потребує значного вдосконалення, підготовки відповідних спеціалістів та рекламної підтримки. Отже, слід ініціювати розвиток асоціацій агро– і гірського туризму, сприяти розвитку туристичних послуг у сільській та гірській місцевостях, стимулювати проведення навчальних програм у сфері зеленого туризму. Слід заохочувати місцеві органи влади та приватних інвесторів до розвитку сучасної туристичної та рекреаційної бази (лікувальні курорти з мінеральними водами, наметові табори і місця для короткочасного відпочинку та рекреації, лижні курорти тощо), підтримувати їх у впровадженні цих програм та їх промоції, стимулювати промоційні кампанії різноманітного рекреаційного та туристичного потенціалу області. Слід створити регіональну систему розповсюдження туристичної інформації та систему бронювання через Інтернет, а також обласну мережу туристичних інформаційних центрів, як це, зокрема, вже чимало років роблять у сусідньому Підкарпатському воєводстві.

Література

- Статистичний щорічник Львівської області за 2014 рік / ред. С.Матковською — Львів: Обласне управління статистики, 2014.
- Офіційний сайт Держтуризмкурорту України. Офіційна веб–сторінка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tourism.gov.ua
- Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unwto.org
- Трохимчук С. За нову Україну в оновленій Європі. – Львів 2005, С.200

References

- Matkovskohoyu S. Statistical Yearbook Lviv region on 2014 r. [Statistichniy schorichnik

LvivskoYi oblasti 2014]. Lviv: Regional Department of Statistics.

–Ofitsiyiny sayt DerzhturizmKurortu Ukraini [Official website DerzhturizmKurortu Ukraine] www.tourism.gov.ua Retrieved from <http://www.tourism.gov.ua/> [in Ukrainian].

–VsesvitnoYi turistichnoyi organIzatsIYi. [The World Tourism Organization] www.unwto.org Retrieved from <http://www.unwto.org> [in Ukrainian].

–Trokhymchuk С., (2005) Za novu Ukrainu v onovlenniy Evropi. [Za novu Ukrainu v onovlenniy Evropi]. 2005, Lviv. [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 27.03.2016

УДК 338.242.4:619:615.1

Гутий Б. В., д. вет. н., **Смолинець І. Б.**, к. е. н., **Харів І. І.**, к. б. н. ©

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

Соболева С. В., к. с.–г. н., доцент

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

У статті розглядається сутність і класифікаційні ознаки фальсифікації лікарських засобів. Значною проблемою маркетингової політики міжнародних фармацевтичних фірм є фальсифікація лікарських засобів, яка являє собою ризик для здоров'я людей і тварин. Для боротьби з фальсифікацією ліків Міжнародною федерацією асоціацій виробників лікарських препаратів засновано Інститут фармацевтичної безпеки, що об'єднав зусилля 20 транснаціональних компаній з виявлення виробників підроблених лікарських засобів і збирання необхідних даних для притягнення їх до відповідальності. Для запобігання потраплянню підроблених лікарських засобів до споживача створений спеціальний підрозділ ВООЗ ІМРАСТ, в роботі якого беруть участь силові відомства країн–учасниць, великі фармацевтичні корпорації та Інтерпол. Першочерговими завданнями цієї програми є посилення контролю за світовим фармацевтичним ринком, а також підвищення рівня відповідальності виробників фальсифікованих ліків.

Ключові слова: маркетинг, лікарські засоби, фальсифікаційні ознаки, міжнародні фармацевтичні підприємства.

УДК 338.242.4:619:615.1

Гутый Б. В., **Смолинец И. Б.**, **Харив И. И.**

Львовский национальный университет ветеринарной медицины и биотехнологий имени С. З. Гжицкого, г. Львов, Украина

Соболева С. В.

Белоцерковский институт непрерывного профессионального образования

СУЩНОСТЬ И КЛАССИФИКАЦИОННЫЕ ПРИЗНАКИ ФАЛЬСИФИКАЦИИ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ

В статье рассматривается сущность и классификационные признаки фальсификации лекарственных средств. Значительной проблемой маркетинговой политики международных фармацевтических фирм являются фальсификация лекарственных средств, которая представляет собой риск для здоровья людей и животных. Для борьбы с фальсификацией лекарств Международной федерацией ассоциаций производителей лекарственных препаратов основан Институт фармацевтической безопасности, объединивший усилия 20 транснациональных компаний по выявлению производителей поддельных лекарственных средств и сбор необходимых данных для привлечения их к ответственности. Для предотвращения